

 Adem BİÇER
Milli Eğitim Bakanlığı,
Ministry of Education
adembicer01@gmail.com

TRT MÜZİK ARŞİVİNDEKİ AKSARAY YÖRESİ TÜRKÜLERİNDE KÖK DEĞERLERİN ANALİZİ: NİTEL BİR İNCELEME

ANALYSIS OF CORE VALUES IN
AKSARAY REGION FOLK SONGS FROM
THE TRT MUSIC ARCHIVE: A
QUALITATIVE STUDY

ARTICLE INFORMATION | MAKALE BİLGİSİ

Research Article | **Article Type** | **Makale Türü** | Araştırma Makalesi

12.08.2024 | **Date Received** | **Geliş Tarihi** | 12.08.2024

21.11.2024 | **Date Accepted** | **Kabul Tarihi** | 21.11.2024

Ethical Statement | Ethical rules were followed during the preparation of this study

Etik Beyanı | Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde etik ilkelere uyulmuştur

Yes - Turnitin - intihal.net | **Plagiarism Checks**

Benzerlik Taraması | Yapıldı - Turnitin - intihal.net

No conflict of interest declared | **Conflicts of Interest**

Çıkar Çatışması | Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.

No funds, grants, or other support was received | **Funding**

Finansman | Fon, hibe veya başka bir destek alınmamıştır.

 OPEN ACCESS

[CC BY NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) | **License**

Lisans | [CC BY NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

 OPEN ACCESS

Author Contributions | This article has a single author.

Yazar Katkıları | Makale tek yazarlıdır.

Ethics Committee Approval | The study subject does not require ethics committee permission.

Etik Kurul Onayı | Çalışma konusu etik kurul iznini gerektirmemektedir.

TRT MÜZİK ARŞİVİNDEKİ AKSARAY YÖRESİ TÜRKÜLERİNDE KÖK DEĞERLERİN ANALİZİ: NİTEL BİR İNCELEME

ÖZET

Türküler, toplumların kültürel ve toplumsal değerlerini yüzyıllar boyunca taşıyan önemli miraslardandır. Bir bölgenin kültürel ve tarihsel dinamiklerini anlamak için türkülerine bakmak oldukça değerlidir. Bu araştırma, TRT müzik arşivindeki Aksaray yöresi türkülerini kök değerler açısından incelemeyi hedeflemektedir. Araştırma, nitel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmiş ve 23 türkü örneği üzerinde doküman incelemesi yapılmıştır. Veriler, kaynak tarama ve içerik analizi yöntemleriyle toplanmış, yüzdeler ve frekans tablosuyla sayısal verilere dönüştürülmüştür. Araştırmada, Millî Eğitim Bakanlığı'nın müfredatında yer alan adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik gibi kök değerlerin türkü sözlerinde ne sıklıkla yer aldığı sorusunun cevabı araştırılmıştır. Bulgular, kök değerlerin toplamda 144 kez kullanıldığını ortaya koymuştur. En sık kullanılan kök değer sevgi olup, 94 kez (%77,68) kullanılmıştır. "Damdan Dama Atlayan Yar" türküsü, en çok kök değeri içeren türkü olarak belirlenmiştir. Ayrıca, "Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz", "Siper mi Aldın Şeker Dağının Yolunu" ve "Tonele Vardım da Dayalı Kürek" türkülerinin dört farklı kök değer ile en zengin türkü örnekleri olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aksaray Yöresi Türküleri, Kök Değerler, TRT Müzik Arşivi, Kültürel Miras.

ANALYSIS OF CORE VALUES IN AKSARAY REGION FOLK SONGS FROM THE TRT MUSIC ARCHIVE: A QUALITATIVE STUDY

ABSTRACT

Folk songs are significant legacies that have carried the cultural and societal values of communities for centuries. Analyzing the folk songs of a region is crucial for understanding its cultural and historical dynamics. This study aims to examine the folk songs of the Aksaray region from the TRT music archive in terms of core values. The research used qualitative methods involving document analysis of 23 folk songs. Data were collected through source review and content analysis and converted into numerical expressions using percentages and frequency tables. The study investigates the frequency of core values such as justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism, and benevolence, as outlined in the Ministry of National Education's curriculum, in the lyrics of these folk songs. Findings indicate that core values were used a total of 144 times, with "love" being the most frequently used core value, appearing 94 times (77.68%). The folk song "Damdan Dama Atlayan Yar" was identified as the one containing the most core values. Additionally, "Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz," "Siper mi Aldın Şeker Dağının Yolunu," and "Tonele Vardım da Dayalı Kürek" were found to be the most diverse in terms of core values, each encompassing four different core values.

Keywords: Aksaray Regional Folk Songs, Core Values, TRT Music Archive, Cultural Heritage.

1. GİRİŞ

İnsanlık; tarihin her döneminde bireyleri eğiterek onlara bilgi kazandırmak, meslek edindirmek, onların davranışlarını değiştirmek ve kişilikleri oluşturmaya çalışmıştır. Eğitim, bireylerin sadece en iyi bilgi ve becerilere sahip olmalarını değil, aynı zamanda iyi bir karakter ve bilinç geliştirmelerini de hedefler (Ulusoy ve Dilmaç, 2012, s. 13). Toplumlar, eğitim aracılığıyla bireylerin sahip olduğu bilgi, beceri, kültür, sanat, inanç, değerler ve diğer benzer unsurları, sonraki nesillere aktarma sürecini yürütür. Her toplum, bireylerinin yaşadığı yerin değer yargılarını taşımasını ve sonraki nesillere aktarmasını ister.

Değerin farklı disiplin alanlarında farklı şekillerde kullanılan çeşitli tanımlamaların yer aldığı görülmektedir. Schwartz, (1999) "Bireylerin kararlar süreçlerinde yol gösteren ilkeler"; Halstead, (2005) "Eylemlere rehberlik eden idealler ya da standartlar"; Karagöz, (2013), "Kültürle etkileşim içerisinde olan, sosyal yapıyı ve insan ilişkilerini yöneten temel kurallar"; Tezcan, (2018) "İnsanı insan yapan özelliklere sahip olan ve insanların davranışlarına yön veren inançlar bütünüdür"; Ulusoy, (2019) "Millî ve küresel gelişime elverişli olan hayat prensiplerini yönlendiren, mutluluk, huzur, yaşama sevinci vb. getiren olgudur", şeklinde değeri tanımlamışlardır. Değer, sözlükte ise; "Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet. Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü." şeklinde tanımlanmıştır. Değerler, toplumda güzel düşünce ve davranışların yaygınlaştırılması, kötü, olumsuz düşünce ve davranışların iyi, olumlu düşünce ve davranışlara dönüştürülmesi için önemlidir (Ulusoy & Arslan, 2016, s. 4).

Çocuklar, hayata yönelik temel değerleri öncelikle ailesinde öğrenir (Kemiksiz, 2021, s. 496). Bir bölgede yaşayan bireylerin de değer anlayışı birbirine benzemektedir. Ülkemizin geleneksel değerlerini yansıtan öğelerden birisi olan Türk Halk Müziği, Türk milletinin hayatını etkileyen olaylardan etkilenmiş ve bu olayları türküler ile dile getirmiştir (Tapu & Şahin, 2020, s. 1481). Türküler başlangıçta kişisel özellikler gösterse de zamanla halkın diline işlenmiş, yeni boyutlar kazanarak çeşitli değişikliklere uğramıştır (Taş & Turhan, 2004, s. 24). Türküler bir milletin belleğini oluşturur ve yazıldığı dönem için tarihî belge niteliğindedir (Bayram, 2015 s.112). Bazı türkülerin içerisinde argo kelimeler, küfürler, iyi örnek teşkil etmeyen atışmalar olsa da türküler, toplumda yaşanan olayları ve değerleri de gözler önüne sermektedir (Önal, 2013, s. 35).

Eğitimin önemli görevlerinden birisi de temel değerleri özümsemiş insanlar yetiştirmektir (Akhan, Subaşı & Açıl, 2020, s. 116). Bu bağlamda Millî Eğitim Bakanlığı 2017 yılında öğretim programlarını güncellerken değerler eğitimine önem vermiş ve bu konuya "Değerlerimiz" başlığı altında özellikle değinmiştir. MEB değerlerin; öğrenme alanı, ünite, konu olarak görülmediğini, öğretim programlarının her birinde ve her bir biriminde yer alacağını (MEB, 2019) belirtmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı 2019 yılında güncellenen Türkçe dersi öğretim programında öğrencilerin hayatları boyunca sahip olması gereken değerlerden bahsetmiştir. Bu değerleri "adalet, dürüstlük, dostluk, öz denetim, sabır, sevgi, saygı, sorumluluk, vatanseverlik, yardımseverlik" kök değerleri olarak belirlenmiştir (MEB, 2019).

Araştırma sahamıza giren türküler Aksaray'dan seçilmiştir. Aksaray Orta Anadolu'da yer almaktadır. Bu bölgede yer alan Aksaray, Kayseri, Kırşehir, Konya, Niğde ve Nevşehir benzer kültürel özellikler barındırır (Şirin, 2018, s. 1). Aksaray yöresinde geçmişten günümüze kadar Taptuk Emre, Yunus Emre, Şeyh Hamid-i Veli, Somuncu Baba, Pir Sultan Abdal, Âşık Garip,

Koroğlu, Öksüz Dede, Kul Mehmet ve Karacaoğlu gibi erenler, halk şairleri yaşamıştır (ilçe olarak kalması, bu bölgenin türkülerinin bir kısmının Niğde, bir kısmının ise Konya, bir kısmının ise Kayseri illerine kayıtlı olmasına yol açmıştır (Şirin, 2018, s. 2). Bu durum, Aksaray'ın kültürel mirasının tam olarak yansıtılamamasına neden olmuştur. TRT repertuarı incelendiğinde Aksaray yöresine kayıtlı 23 tane sözü olan türkü olduğu görülmektedir. TRT repertuarı dışında Aksaray il Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024). Aksaray bölgesinde pek çok şair ve ozan yaşamış olmasına rağmen, Aksaray'ın Niğde ve Konya arasında bir konumda bulunması ve uzun süre olan türküler incelendiğinde ise bu sayı 80'lere ulaşmaktadır (Aksaray il Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2024). Aksaray valiliği TRT ile yaptığı ortak çalışma ile Aksaray türkülerinden oluşan bir katalog oluşturmuştur. 27 tane Aksaray Türküsü bu proje kapsamında 19 ses 19 saz sanatçısı tarafından seslendirilmiştir (Aksaray Valiliği, 2024). Türkülerin tanıtımı için "Aksaray İçin Çal" ismi ile Aksaray'ın tarihi ve turistik bölgelerinde klipler çekilmiştir.

Literatür incelendiğinde yöresel türkülerde yer alan Türkçe dersi kök değerleri ile ilgili bir araştırmaya rastlanmamıştır. En yakın çalışma Şahin (2022) tarafından yapılmış olan "Neşet Ertaş Türkülerinin Türkçe Dersi Kök Değerleri Bağlamında İncelenmesi" adlı çalışmasıdır. Bu çalışma dışında kök değerlere ilişkin araştırmalar (Gürgil, Kılcan, Kılıçoğlu & Kurtoğlu, 2019; Öksüz & Eken, 2019; Tozlu & Yüce, 2020; Kemiksiz, 2021) olsa da bu çalışmalar bizim araştırmamıza yakın değildir. Gürgil, Kılcan, Kılıçoğlu & Kurtoğlu (2019) Hünkar Hacı Bektaş Veli Velayetnamesini öğretim programlarında yer alan kök değerler açısından incelemiştir. Öksüz ve Eken, (2019) ise ilkök 1, 2, 3 ve 4. Sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan öyküleyici metinleri Türkçe Dersi Öğretim Programındaki kök değerler bakımından incelemiştir. Tozlu ve Yüce (2020) Hamdi Ülker'in eserlerini kök değerler açısından incelenmiştir. Kemiksiz (2021) ise çalışmasında 2011 yılında yayımlanan Türkçe Sözlükte yer alan atasözlerinde kök değerleri tespit etmiştir. Aksaray yöresi türkülerine ilişkin araştırmalarda (Şirin, 2018; Tapu ve Şahin, 2020) ise kök değer bakımından incelemeye rastlanmamıştır. Şirin (2018) TRT repertuarında yer alan Aksaray yöresine ait türkülerin ilk ve orta öğretim düzeyinde eğitim müziği olarak yeniden düzenlenmesi ile ilgili çalışma yapmıştır. Tapu ve Şahin (2020) ise Aksaray türkülerinin çeşitli motif ve unsurlar açısından incelemiştir.

Çalışmanın amacı bu eksiklikten hareketle Aksaray Yöresi Türkülerini, Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği, Türkçe dersi öğretim programında yer alan on kök değer bakımından incelemektir. Çalışmamızın araştırma sorusu olarak "Aksaray yöresi türkülerin sözlerinde yer alan kök değerlerin kullanılma sıklığı nedir?" belirlenmiştir.

2. YÖNTEM

Araştırmamız, nitel araştırma desenini temel alarak yürütülmüştür. Nitel araştırma, Yıldırım ve Şimşek (2008) tarafından, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım doğrultusunda, çalışmamızda veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi tercih edilmiştir. Doküman analizi, araştırmamızın odaklandığı konular hakkında derinlemesine ve kapsamlı bilgi sağlayarak, olayların ve algıların doğal ortamında gerçekçi bir şekilde incelenmesini mümkün kılmaktadır. Bu yöntem, nitel araştırmanın özelliklerini yansıtarak elde edilen verilerin analizinde bütüncül bir yaklaşım sunmuştur. Doküman incelemesi, sosyal bilimleri ilgilendiren pek çok konunun araştırılmasında kullanılmaktadır. Fakat doküman incelemesinin en yoğun kullanıldığı alanlardan biri de arşiv kayıtlarıdır. Yapılan bu çalışmada ise bir TRT müzik arşivinde kayıtlı Aksaray yöresi türkülerin öğretim programında yer alan kök

değerleri ne derece içerdiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Bundan dolayı verilerin toplanmasında doküman incelemesinin kullanılması uygun görülmüştür.

Araştırmanın evrenini Aksaray yöresi türkeleri oluşturmaktadır. Aksaray belediyesi kayıtları ve Türkiye Müzik Eserleri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM) kayıtları incelendiğinde 80 civarı türkü olduğu görülmektedir. Araştırmanın örneklemini ise TRT Arşivine kayıtlı, Aksaray yöresine ait 23 adet türkü oluşturmaktadır.

TRT tarafından ilk baskısı 1987 yılında Ankara’da yayınlanan Türk halk müziği repertuar kitapları ve “<https://www.repertukul.com>” internet sitesi incelendiğinde Tablo 1’ de yer alan 23 adet türküye ulaşılmıştır. Aksaray’ın 1989 yılında il olmasından dolayı, TRT halk müziği repertuar kitabının da 1987 yılında basılmasından dolayı bazı türküler başka ile kayıtlı görünmektedir. Fakat Aksaray İl Kültür Turizm Müdürlüğü kayıtları, araştırmacı C. Emel Demiryürek’in “68 Ortaköy – Aksaray Türküleri” ve “Aksaray’ın TRT Türk Halk Müziği Repertuarında Bulunan ve Diğer Aksaray Türküleri” kitapları incelendiğinde TRT repertuarına alınmamış türküler olduğu ve bu türkülerle birlikte sayının 80’e çıktığı görülmektedir. Bölgede bazı türkülerin ismi TRT müzik arşivindeki ismi ile kullanılmamaktadır. Repertuar sıra numarası 3744 olan “Çek Deveci Develeri” isimli türkü bölgede “Aksaray Develisi”, 456 repertuar sıra numaralı “Aziziye Aziziye Duman Çökmüş Boz Yazıya” türküsü “Aziziye” ismi ile, 772 repertuar sıra numaralı “Mezar Arasında Harman Olur mu” isimli türkü “Aksaray’dan Çıktım Yan Basa Basa” ismi ile, 306 repertuar sıra numaralı “Evela Bağdada Sefer Olanda” türküsü “Genç Osman”, 804 repertuar sıra numaralı “Şerif Hanım Ata Da Biner Estirir” türküsü “Şerif Hanım”, 983 repertuar sıra numaralı “Benim Atım Şu Yerlerde Eşinir” türküsü ise “Saffet Efendi” ismi ile söylenmektedir. Türkülerin isimleri tabloya yöresel isimleri ile yazılmıştır.

Tablo 1. Aksaray Yöresi Türküleri

Sayı	Türkü Adı	Repertuar Sıra No	Alınan Kişi
1	Aksaray Develisi (Çek Deveci Develeri)	3744	Ahmet GÜRSES
2	Aksaray’dan Çıktım Yan Basa Basa (Mezar Arasında Harman Olur Mu)	772	Ahmet GÜRSES
3	Aziziye (Aziziye Aziziye Duman Çökmüş Boz Yazıya)	456	Ahmet GÜRSES
4	Beyaz Fesli Esmer	448	Baymışlı Bayram ÇALIŞKAN
5	Bir Yıldız Doğdu Yüceden	3300	Ahmet GÜRSES
6	Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz	123	Ahmet GÜRSES
7	Dam Başında Oturur	2885	Emel DEMİRYÜREK
8	Damdan Dama Atlan Yar	636	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
9	Eremedim Mefasına (Vefasına) Dünyanın	1571	Ali SANDAL ve Mehmet BAŞARAN
10	Eşmekaya’nın Kavakları	3526	Adnan TÜRKÖZ
11	Gelin Olan Uzun Olur	1068	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
12	Genç Osman (Evela Bağdada Sefer Olanda)	306	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
13	Güvercinim Süt Beyaz	2889	Emel DEMİRYÜREK
14	Kapıları Katıran	843	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
15	Karabiber Aşm’olur	1634	Ahmet GÜRSES
16	Kozan Dağı Çatal Matal	377	Asaf GÜVEN
17	Saffet Efendi (Benim Atım Şu Yerlerde Eşinir)	983	Ahmet GÜRSES
18	Sıra Sıra Kazanlar	818	Ahmet GÜRSES

19	Siper mi Aldın Şeker Dağının Yolunu	840	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
20	Süpürgesi Yoncadan	2963	Ahmet GÜRSES
21	Şerif Hanım (Şerif Hanım Ata Da Biner Estirir)	804	Ahmet GÜRSES
22	Tonele Vardım da Dayalı Kürek	844	Aşık Mehmet AKÇA (Molla)
23	Yaylalar içinde Erzurum Yayla	328	Baymışlı Bayram ÇALIŞKAN

Kaynak: TRT THM Repertuar kitabı; <https://www.repertukul.com>, 2024

Araştırmada verileri toplamak amacıyla, kaynak tarama ve içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, metin içinde tanımlanan belirli karakterlerden sistematik ve tarafsız sonuçlar çıkarmak için kullanılan bir araştırma tekniğidir (Stone et al. 1966). Toplanan veriler yüzde ve frekans tablosuyla sayısal ifadelere dönüştürülmüştür.

Türküler kayda geçirilirken bazı türküler bilim süzgecinden geçirilmeden, doğru metni ortaya koymadan notaya alıp TRT Repertuarına dahil edilmiştir. Notaya alınması sırasında bazı türkülerde anlamsız kelimeler, eksik dizeler, eksik heceler, fazla heceler ve yanlış cümleler ile birlikte kayda geçirildi (Kaya, 2020, s.4) Türkülerdeki kök değerler ve alt kategoriler belirlenirken, türkülerde yer alan anlamlı cümleler dikkate alınmıştır. Çalışmada yer alan değer kategorilerinin alt kategorileri ise 2017 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan “Müfredatta Yenileme ve Değişiklik Çalışmalarımız Üzerine” (MEB, 2017) başlıklı belgeye dayandırılmıştır. Bu belgede yer alan kök değerlere yönelik tutum ve davranış örnekleri aşağıda yer alan Tablo 2’de gösterilmiştir:

Tablo 2. Kök Değerlere İlişkin Tutum ve Davranışlar

Değerler	Değerlere İlişkin Tutum ve Davranışlar
Adalet	“Adil olma, eşit davranma, paylaşma...”
Dostluk	“Diğerkâmlık, güven duyma, anlayışlı olma, dayanışma, sadık olma, vefalı olma, yardımlaşma...”
Dürüstlük	“Açık ve anlaşılır olma, doğru sözlü olma, güvenilir olma, sözünde durma...”
Öz denetim	“Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme...”
Sabır	“Azimli olma, tahammül etme, beklemeyi bilme...”
Saygı	“Alçakgönüllü olma, başkalarına kendine davranılmasını istediği şekilde davranma, diğer insanların kişiliklerine değer verme, muhatabının konumunu, özelliklerini ve durumunu gözetme...”
Sevgi	“Aile birliğine önem verme, fedakârlık yapma, güven duyma, merhametli olma, vefalı olma...”
Sorumluluk	“Kendine, çevresine, vatanına, ailesine karşı sorumlu olma; sözünde durma, tutarlı ve güvenilir olma, davranışlarının sonuçlarını üstlenme...”
Vatanseverlik	“Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme...”
Yardımseverlik	“Cömert olma, iş birliği yapma, merhametli olma, misafirperver olma, paylaşma...”

Kaynak: MEB, 2017.

3. BULGULAR

Çalışmamızın araştırma sorusu olan “Aksaray yöresi türkülerin sözlerinde yer alan kök değerlerin kullanılma sıklığı nasıldır?” sorusuna ait bulgular Tablo 3’te gösterilmiştir:

Tablo 3. Kök Değerlere İlişkin Bulgular

Türkü Adı	Adalet	Dostluk	Dürüstlük	Öz Denetim	Sevgi	Saygı	Sabır	Sorumluluk	Vatanseverlik	Yardımseverlik	Toplam (f)
Aksaray Develisi	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-	3
Aksaray'dan Çıktım Yan Basa Basa	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	4
Aziziye	-	-	-	-	4	-	-	-	1	-	5
Beyaz Fesli Esmer	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Bir Yıldız Doğdu Yüceden	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	4
Dam Başında Oturur	-	-	6	1	-	-	-	1	-	-	8
Damdan Dama Atlan Yar	-	-	-	-	13	-	-	-	-	-	13
Eremedim Mefasına (Vefasına) Dünyanın	1	-	-	2	8	-	-	-	-	-	11
Eşmekaya'nın Kavakları	-	-	-	-	5	4	-	-	-	-	9
Gelin Olan Uzun Olur	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4
Genç Osman (Evvela Bağdada Sefer Olanda)	-	-	-	-	-	2	-	-	4	-	6
Güvercinim Süt Beyaz	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	9
Kapıları Katıran	2	-	-	-	4	-	-	-	-	-	6
Karabiber Aşm'olur	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	8
Kozan Dağı Çatal Matal	-	-	-	-	5	-	3	-	-	2	10
Saffet Efendi	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Sıra Sıra Kazanlar	-	-	1	-	8	-	-	-	-	2	11
Siper mi Aldın Şeker Dağının Yolunu	2	-	1	-	2	-	1	-	-	-	6
Süpürgesi Yoncadan	-	-	1	1	3	-	-	-	-	-	5
Şerif Hanım	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Tonele Vardım da Dayalı Kürek	2	-	-	1	3	-	-	-	-	1	7
Yaylalar içinde Erzurum Yayla	2	-	-	-	6	-	-	-	-	-	8
Toplam(f)	11	1	10	5	94	6	4	2	5	6	144

Tablo 3'e göre Aksaray Yöresi Türkülerinde toplam 144 kök değer tespit edilmiştir. Kök değerler içerisinde en sık tekrarlananların sevgi (f=94; %65,27) olmuştur. Sevgi kök değerinden sonra sırasıyla dostluk (f=11; %7,63), dürüstlük (f=10; %6,94), saygı (f=6; % 4,16), yardımseverlik (f=6; % 4,16), öz denetim (f=5; %3,47), vatanseverlik (f=5; %3,47), sabır (f=4; %2,77), sorumluluk (f=2; %1,38) ve dostluk (f=1; 0,69) yer almıştır.

Aksaray yöresi türkülerini ve kök değerleri incelendiğinde ise tüm türkülerde en az 1 kök değere rastlanmıştır. Kök değer frekansı bakımından en çok değer Damdan Dama Atlan Yar (f=13) türkülünde yer almıştır. En az kök değer ise Saffet Efendi (f=1) ve Şerif Hanım (f=1) türkülerinde yer almaktadır.

Aksaray yöresi türkülerini ve kök değer çeşitliliği incelendiğinde ise Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz, Siper mi Aldın Şeker Dağının Yolunu, Tonele Vardım da Dayalı Kürek türkülerinde 4 çeşit kök değere, Dam Başında Oturur, Eremedim Mefasına Dünyanın, Kozan Dağı Çatal Matal, Sıra Sıra Kazanlar türkülerinde 3 çeşit kök değere, Aksaray Develisi, Aksaray'dan Çıktım Yan Basa Basa, Aziziye, Eşmekaya'nın Kavakları, Genç Osman, Kapıları Katıran, Süpürgesi Yoncadan, Yaylalar içinde Erzurum Yayla türkülerinde 2 çeşit kök değere, diğer türkülerde ise tek çeşit kök değere rastlanmıştır. Aşağıda türkülerde yer alan kök değerlere örnekler sunulmuştur:

3.1. Adalet

Adalet kök değeri en çok kullanılan ikinci kök değerdir. Aşağıda “*adalet*” kök değerinin kullanıldığı türkülerden birisi olan “*Aksaray’dan Çıktım Yan Basa Basa*” türküsünden bir bölüm verilmiştir.

Aksaray’dan çıktım yan basa basa

Ciğerlerim üzüldü kan kusa kusa

Sebebim oldu da Konyalı Musa

Kazim’im aslanım yavrım nerelelerde yatıyor?

Seni öldürenler mahkûm yatıyor

Adalet haksızlığa uğrayanın hakkını arama ve suçluların cezalandırılması ile doğrudan bağlantılı bir kavram olduğu için bu dizelerde adalet kök değeri bulunmaktadır.

3.2. Dostluk

Dostluk kök değeri Aksaray yöresi türkülerinde en az kullanılan kök değerdir. Bir defa “*Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz*” türküsünde yer almaktadır. Aşağıdaki dizelerde dostluk kök değerinden bahsedilmiştir:

Çimenin altı bostan

Şen olurmuş gülistan

Bu feleğe ne yaptım

Beni ayırdı dosttan

Türküde dosttan ayrılmanın getirdiği üzüntü ve hüznün ifade edilmektedir.

3.3. Dürüstlük

Dürüstlük kök değeri en çok kullanılan kök değerlerden birisidir. Dürüstlük kök değerinin kullanıldığı “*Dam Başında Oturur*” türküsünden bir bölüm aşağıda verilmiştir:

Entarim var ekleme

İçinden ilikleme

Beni sana vermezler

Boş kapıyı bekleme

Oy niye yandım niye

Nasıl aldandım niye

Hani sen benim idin

Sözünden döndün niye

Türküde sözünden dönen birine karşı duyulan hayal kırıklığı ve güvensizlik ifade edilmektedir. Dürüstlük, verilen sözlerin tutulması ve güvenilir olma ile ilgili bir kavramdır.

3.4. Öz Denetim

Davranışlarını kontrol etme, davranışlarının sorumluluğunu üstlenme, öz güven sahibi olma, gerektiğinde özür dileme gibi tutum ve davranışlara baktığımız öz denetim kök değeri ile ilgili “Süpürgesi Yoncadan” türküsünde aşağıdaki dizeler yer almaktadır:

Süpürgesi yoncadan

Gayet beli inceden

Ben seni kıskanırım

Yerdeki karıncadan

Türküde kıskançlık duygusunun yoğunluğu vurgulanmıştır. Öz denetim ise kişinin bu tür duyguları kontrol edebilmesi, dengeleyebilmesi ve aşırı duygusal tepkilerden kaçınabilmesiyle ilgilidir.

3.5. Sabır

Sabır kök değeri ile ilgili “Kozan Dağı Çatal Mata” türküsünde aşağıdaki dizeler geçmektedir:

Çıktım Kozan'ın dağına (Hey belalım aman)

Karı dizleyi dizleyi (Yârim ömrüm ey ben yandım aman)

Yaralarım göz göz oldu (Beyler aman aman aman)

Cerrah gözleyi gözleyi (Amman)

Türk halk müziği türündeki türkülerde "sabır" sıklıkla yaşanan zorluklar karşısında gösterilen direnç ve dayanıklılığı anlatan bir tema olarak ortaya çıkar. Türkülerde, kişinin çektiği acılar, zorluklar ve bu zorluklarla başa çıkma çabası sabır ve metaneti ifade eder.

3.6. Saygı

Saygı kök değeri iki türküde geçmektedir. Bunlardan “Eşmekaya'nın Kavakları” isimli türküde saygı kavramı aşağıdaki gibi geçmektedir:

Eşmekayanın kavakları gölgeli

Yel vurdukça denizleri dalgalı

Bugün efelerin başı gavgalı

Beyleri beyleri eşmekaya beyleri

Beyleri gördükçe a canım şaşırıyorum dilleri

Türkü, Eşmekaya'nın beylerini ve çevresini överek, bu kişilere duyulan derin bir hayranlık ve takdiri göstermektedir. Eşmekaya'nın beylerine duyulan bu hayranlık, onlara yönelik bir saygıyı ifade etmektedir. Türkünün tekrar eden "Beyleri beyleri" ve "a canım şaşırıyorum dilleri" gibi dizeleri, beylerin üstünlüğünü ve saygınlığını vurgulayan bir üslup içermektedir.

3.7. Sevgi

Aksaray yöresi türkülerinde sevgi kök değeri iki türkü hariç tüm türkülerde yer almaktadır. 13 tekrar ile en çok yer aldığı “Damdan Dama Atlan Yar” türküsündeki bir dize aşağıdaki gibidir:

Terleğimin tepesi (Osman'a yandım)

Gül kokuyor nefesi (Bir danem)

Karşı köyden geliyor (Osman'a yandım)

Nazlı yârimin sesi (Bir danem)

Türkü; Osman'a duyulan özlemi, onun varlığına duyulan değeri ve sevgiyi ifade etmektedir.

3.8. Sorumluluk

Sorumluluk kök değeri 2 tane ile en az bulunan ikinci kök değeridir. "Ceren Kaçar da Yavruları Kaçamaz" türküsünde sorumlulukla ilgili aşağıdaki dizeler yer almaktadır:

Ceren kaçar da yavruları kaçamaz

Serden geçer de üç yavrudan geçemez

Türkü; ayrılığın ve feleğe karşı duyulan çaresizliğin, kişinin kendini yalnız ve terkedilmiş hissetmesinin altını çizmektedir. "Serden geçer de üç yavrudan geçemez" gibi ifadeler, kişinin yaşadığı zorlukların ve ayrılığın sorumluluğunu, bunun ağırlığını taşıdığını göstermektedir.

3.9. Vatanseverlik

"Çalışkan olma, dayanışma, kurallara ve kanunlara uyma, sadık olma, tarihsel ve doğal mirasa duyarlı olma, toplumu önemseme..." gibi tutum ve davranışlara baktığımız vatanseverlik kök değeri ile ilgili "Genç Osman" türküsünde aşağıdaki dizeler geçmektedir:

Bağdad'ın kapısını Genç Osman açtı

Gören düşmanların tedbiri şaştı

Kelle koltuğunda üç gün savaştı

Şehitlere serdar oldu Genç Osman

Türkü, Genç Osman'ın vatan için yaptığı özverili savaşları ve gösterdiği kahramanlığı yücelterek vatanseverlik duygusunu ve bu değer için yapılan mücadeleyi yansıtmaktadır.

3.10. Yardımseverlik

Dört farklı türküde toplam altı adet bulunan yardımseverlik kök değeri ile ilgili "Sıra Sıra Kazanlar" türküsünde aşağıdaki dizeler geçmektedir:

Git daldan kiraz deşir (getir) (gelin gelin)

Dibinde kahve pişir (aman)

Her kahveyi içtikçe (gelin gelin)

Beni aklına düşür (aman)

Türküde "Git daldan kiraz deşir" ve "Dibinde kahve pişir" gibi dizeler, sevdiğine karşı düşünüp ona iyilik yapma isteğini ve onun hatırını önemseme duygusunu yansıtmaktadır. Ayrıca, "Her kahveyi içtikçe beni aklına düşür" dizesi, sevdiğine olan bağlılığın ve ona yardım etme arzusunun altını çizmektedir.

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) müfredatında yer alan 10 kök değerinin Aksaray yöresi türkülerinde nasıl ve ne sıklıkla kullanıldığı incelenmiş, elde edilen veriler ışığında anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, Aksaray türkülerinde kök değerler toplamda 144 kez kullanılmıştır ve bu kullanımda "sevgi" kök değeri en sık rastlanan değer olmuştur. Bunun yanı sıra, çalışmada ele alınan tüm kök değerlerin en az bir kez türkülerde yer

aldığı gözlemlenmiştir. "Damdan Dama Atlan Yar" türküsü ise en fazla kök değeri barındıran türkü olarak belirlenmiştir, bu da türkülerde birden fazla değer aynı anda işlenebileceğini göstermektedir.

Bu çalışmanın bulguları, alan yazındaki benzer çalışmalarla karşılaştırıldığında büyük ölçüde örtüşmektedir. Örneğin, Şahin (2022) tarafından yapılan çalışmada, Neşet Ertaş'ın türkülerinde en sık kullanılan kök değerlerin "sevgi", "saygı" ve "adalet" olduğu belirlenmiştir. Bizim çalışmamızda da "sevgi" değeri en sık kullanılan kök değer olarak öne çıkmıştır. Bu paralellik, türkülerde toplumsal ilişkilerin ve değerlerin aktarımında sevgi temasının ne kadar merkezi bir rol oynadığını göstermektedir. Türküler, sadece bireylerin duygusal dünyalarını değil aynı zamanda toplumsal bağları ve bu bağlar üzerinden inşa edilen değerleri de yansıtmaktadır.

Üztemur ve arkadaşlarının (2021) Barış Manço'nun eserleri üzerine yaptığı çalışma da benzer sonuçlar vermiştir. Bu çalışmada "sevgi" değeri, Manço'nun eserlerinde en sık yer bulan değer olarak tespit edilmiştir. Bu durum, türkülerin ve popüler müziğin farklı türlerinde bile temel insanî değerlerin ne kadar önemli olduğunu ve bu değerlerin sanat yoluyla nasıl güçlü bir şekilde aktarıldığını göstermektedir. Ancak, bu bulgulara rağmen, türkülerin içinde barındırdığı değerlerin yöresel özelliklere göre farklılık gösterebileceği de unutulmamalıdır. Uslu (2015) tarafından Teke yöresi türkülerinde yapılan bir çalışmada, "hazcılık", "geleneksellik" ve "iyilikseverlik" gibi değerlerin ön planda olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular, türkülerde işlenen değerlerin, o yörenin kültürel ve toplumsal yapısıyla sıkı bir ilişkisi olduğunu göstermektedir. Aksaray yöresi türkülerinde "sevgi" değerinin ön plana çıkması, bu yörenin sosyal dinamikleri ve değer yargılarıyla doğrudan bağlantılı olabilir.

Yılmaz & Açar (2021) tarafından Erzincan türkülerinde yapılan bir diğer çalışma, "sevgi" değerinin yine en çok işlenen değer olduğunu ortaya koymuştur. Bu bulgu, türkülerin farklı yörelerde bile benzer değerleri barındırdığını ve bu değerlerin toplumsal yaşamın temel taşlarını oluşturduğunu göstermektedir. Ancak, her yörenin kendi kültürel dokusu ve sosyal gerçekliği içinde bu değerleri nasıl işlediği ve yorumladığı da dikkate alınmalıdır. Bu farklılıklar, türküler aracılığıyla yürütülen değerler eğitimi çalışmalarının, bölgesel özelliklere duyarlı bir şekilde planlanması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Tapu & Şahin (2020) tarafından Aksaray yöresi türkülerinin tematik analizi üzerine yapılan çalışmada, "aşk ve sevdâ" temasının en yaygın tema olduğu belirtilmiştir. Bu bulgu, çalışmamızda tespit edilen "sevgi" kök değeri ile büyük bir uyum içerisindedir. Aşk ve sevdâ temalarının yoğunluğu, Aksaray türkülerinde sevgi değerinin baskınlığına dair önemli ipuçları sunmaktadır. Aşk, sevdâ ve sevgi gibi temalar, bireyler arası ilişkilerin merkezinde yer almakta ve bu türkülerin toplumsal bellekte nasıl bir yer edindiğini göstermektedir.

Gökdemir (2019) tarafından yapılan çalışma, türkülerle yürütülen değerler eğitiminin etkili bir yöntem olduğunu ortaya koymuştur. Çalışmamız, hangi kök değer için hangi türkünün uygun olabileceğine dair somut veriler sunarak, değerler eğitimi programlarına katkı sağlayabilecek niteliktedir. Gökdemir (2019), türkülerin öğrencilerin duygusal ve kültürel gelişimini destekleyebilecek aynı zamanda değerleri içselleştirmelerini kolaylaştırabilecek zengin bir araç olacağını belirtmiştir. Bu bağlamda, çalışmamız, eğitimciler için hangi kök değer ile hangi türküler kullanılabilirliği konusunda önemli ipuçları sunmaktadır.

Sonuç olarak, bu çalışma Aksaray yöresi türkülerinin, MEB müfredatında yer alan kök değerler açısından incelenmesiyle, bu türkülerde değerlerin ne denli güçlü bir şekilde ifade edildiğini ortaya koymuştur. Özellikle "sevgi" değeri, Aksaray türkülerinde merkezi bir yer tutmaktadır ve

bu durum, türkülerdeki duygusal yoğunluğun ve toplumsal ilişkilerin derinliğini yansıtmaktadır. Türküler, kültürel mirasın korunmasına katkı sağlamakla kalmaz aynı zamanda değerler eğitimi için de önemli bir araç olarak kullanılabilir. Bölgesel farklılıkların göz önünde bulundurulması, bu eğitimin daha etkili ve anlamlı olmasına katkı sağlayabilir. Gelecekte yapılacak araştırmalar, farklı yörelerin türkülerini de benzer bir analizle ele alarak ülke genelinde değerler eğitimi için zengin bir kaynak oluşturulmasına katkı sağlayabilir. Ayrıca, bu çalışmanın bulguları, türkülerin sadece edebi ve müzikal bir miras olarak değil aynı zamanda toplumsal değerlerin nesilden nesile aktarımında önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Eğitimciler ve kültürel miras koruyucuları, bu tür çalışmalardan elde edilen verileri kullanarak türküler aracılığıyla daha etkili bir değerler eğitimi stratejisi geliştirebilirler.

5. ÖNERİLER

Bu araştırmada elde edilen bulgular, Aksaray yöresi türkülerinin MEB müfredatında yer alan kök değerlerin eğitiminde etkili bir araç olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Bu bulgular doğrultusunda aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Eğitimciler, değerler eğitimi programlarında türkülerden faydalanarak öğrencilerin bu değerleri daha derinden anlamalarını ve içselleştirmelerini sağlayabilir. Özellikle, sevgi değeri gibi temel insani değerlerin işlenmesinde, türküler etkili bir öğrenme aracı olarak kullanılabilir.

Türküler, sadece değerler eğitimi için değil, aynı zamanda kültürel mirasın korunması ve yaşatılması için de önemli bir kaynaktır. Bu nedenle, eğitimciler ve kültürel miras uzmanları, türküler aracılığıyla öğrencilere yerel kültür ve tarih bilinci kazandırmak için özel programlar geliştirebilirler. Böylece, türküler hem eğitim hem de kültürel koruma işlevlerini yerine getirebilir.

Bu çalışma, Aksaray yöresi türkülerini ele almış olsa da, farklı yörelerin türkülerinin de benzer bir teknik ile incelenmesi önerilmektedir. Türkiye'nin zengin folklorik mirası içinde yer alan diğer yöre türkülerinin de kök değerler açısından değerlendirilmesi, ülke genelinde değerler eğitimi için daha geniş ve çeşitli bir kaynak oluşturulmasına katkı sağlayabilir.

Benzer konularda yeni çalışmalar yapmayı planlayan araştırmacılar için aşağıdaki önerilerde bulunulabilir:

Yeni araştırmalar, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki türkülerde hangi değerlerin ön plana çıktığını karşılaştırmalı olarak ele alabilir. Bu tür bir karşılaştırma, yöresel ve kültürel farklılıkların türkülerde yansıyan değerler üzerindeki etkisini ortaya koyabilir.

Türkülerde işlenen kök değerlerin daha derinlemesine anlaşılması için tematik ve dilsel analiz yöntemleri kullanılabilir. Yeni çalışmalar, türkülerde kullanılan metaforlar, semboller ve anlatım tarzlarının değerlerle olan ilişkisini inceleyerek, türkülerin toplumsal işlevleri hakkında daha kapsamlı bilgiler sunabilir. Bu tür bir yaklaşım, türkülerdeki dilin ve anlatımın değer aktarımındaki rolünü daha iyi anlamayı sağlayabilir.

Yeni araştırmalar, türkülerde işlenen değerleri evrensel değerlerle karşılaştırabilir. Bu tür bir çalışma, türkülerin yerel ve evrensel değerler arasındaki ilişkiyi nasıl kurduğunu anlamaya yardımcı olabilir. Ayrıca, bu tür bir karşılaştırma, türkülerdeki değerlerin uluslararası düzeyde nasıl algılandığına dair önemli ipuçları sunabilir.

Yeni makaleler, türkülerin değerler eğitimi bağlamında nasıl daha etkin kullanılabileceğine dair öneriler sunarak, gelecekteki müfredat çalışmaları için referans olabilir. Özellikle MEB müfredatında yer alan değerlerin türkülerle nasıl daha etkili bir şekilde öğretilabileceği

konusunda somut öneriler sunan çalışmalar, eğitim politikalarının şekillenmesine katkı sağlayabilir.

Bu öneriler, yeni makale yazacak araştırmacıların türkülerin toplumsal ve eğitsel işlevlerini daha derinlemesine ele almasına yardımcı olabilir. Ayrıca, bu alanda yapılacak yeni araştırmalar, türküler aracılığıyla kültürel mirasın korunması ve aktarılması konusunda daha geniş bir literatür oluşturulmasına katkı sağlayabilir.

KAYNAKÇA

- Akhan, N. E., Subaşı, Y., & Açıl, E. (2020). Öğretmen adaylarının kök değerlere ilişkin görüşleri. *Eğitim ve Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 3(2), 115-134. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jena/issue/59198/772090>
- Bayram, S. (2015). Sevdalinka ve türkülerde sevgili ve aşk algısı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(41), 112-119.
- Demiryürek, C. E. (2002). *Aksaray'ın TRT Türk Halk Müziği repertuarında bulunan ve diğer Aksaray türkeleri*. Aksaray Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları.
- Demiryürek, C. E. (2009). *68 Ortaköy-Aksaray türkeleri*. Ortaköy Belediye Başkanlığı Yayınları.
- Gökdemir, S. (2019). 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde türkülerle değerler eğitimi (Doctoral dissertation, Marmara Üniversitesi, Turkey).
- Gürgil, F., Kılcan, B., Kılıçoğlu, G., & Kurtoğlu, F. S. (2019). Hünkar Hacı Bektaş Velî Velayetnamesi'nin kök değerler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 8(1), 446-461.
- Halstead, J. M. (2005). Values and values education in schools. In J. M. Halstead & M. J. Taylor (Eds.), *Values in education and education in values* (pp. 2-13). Routledge Falmer.
- Karagöz, B. (2013). İlköğretim öğrencilerine değerlerin okul şarkıları yoluyla kazandırılması (Unpublished doctoral dissertation). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Kaya, D. (2020). *Türkülerin derlenmesinde, kayda geçirilmesinde ve icra edilmelerinde yapılan yanlışlıklar*. Sivas.
- Kemiksiz, Ö. (2021). Kök değerler bakımından Türk atasözleri. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 495-518.
- MEB. (2017). Müfredatta yenileme ve değişiklik çalışmalarımız üzerine. <https://ttkb.meb.gov.tr>
- MEB. (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. MEB Yayınları.
- Öksüz, H. İ., & Eken, N. T. (2019). İlkokul (1-4) Türkçe ders kitaplarındaki hikâye edici metinlerin Türkçe dersi öğretim programındaki kök değerler bakımından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 384-401.
- Önal, G. F. (2013). Orta Anadolu türkülerinde kadınlarımız. *Aile ve Kadın Sempozyumu* (pp. 35-45). Kırıkkale.
- Schwartz, S. H. (1999). A theory of cultural values and some implications for work. *Applied Psychology: An International Review*, 48(1), 23-47. <https://doi.org/10.1111/j.1464-0597.1999.tb00047.x>

- Stone, P. J., Dunphy, D. C., Smith, M. S., & Ogilvie, D. M. (1966). The General Inquirer: A computer approach to content analysis in the behavioral sciences. *American Sociological Review*, 4(4).
- Şahin, A. (2022). Neşet Ertaş türkülerinin Türkçe dersi kök değerleri bağlamında incelenmesi. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 1-15.
- Şirin, A. K. (2018). *Aksaray yöresine kayıtlı sözlü türkülerinin ilk ve orta öğretim düzeyinde eğitim müziği olarak düzenlenmesi* (Doctoral dissertation, Necmettin Erbakan University, Turkey).
- Taş, F., & Turhan, S. (2004). *Erzincan türküleri 1-2*. Pegem.
- Tapu, I. K., & Şahin, P. (2020). Aksaray türkülerinin çeşitli motif ve unsurlar açısından incelenmesi. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, 13(32), 1480-1492.
- Tezcan, M. (2018). *Değerler eğitimi: Sosyolojik yaklaşım*. Anı Yayıncılık.
- Tozlu, N., & Yüce, B. N. (2020). Hamdi Ülker'in eserlerinin kök değerler açısından incelenmesi. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (21), 575-597.
- Türk Halk Müziği Repertuarı. (1987). *Ankara: TRT Müzik Dairesi Yayınları*.
- Ulusoy, K. (2019). *Karakter değerler ve ahlak eğitimi*. Pegem Yayınları.
- Ulusoy, K., & Arslan, A. (2016). Değerli bir kavram olarak değer ve değerler eğitimi. R. Turan & K. Ulusoy (Eds.), *Farklı yönleriyle değerler eğitimi* (pp. 1-16). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Ulusoy, K., & Dilmaç, B. (2012). *Değerler eğitimi*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Uslu, E. (2015). *Teke yöresi geleneksel halk türkülerinin değerler bağlamında incelenmesi*.
- Üztemur, S., Sevigen, E., & İnel, Y. (2021). "Barış Abi"yle değer öğretimi: Barış Manço eserlerinde değerler. *Başkent University Journal of Education*, 8(1), 93-103.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6th ed.). Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, H., & Açar, Y. (2021). Kaynak kişisi Ali Ekber Çiçek olan Erzincan türkülerinin değer vurguları ve değerler eğitimi açısından incelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(2), 316-328. <https://doi.org/10.46790/erzisosbil.987270>
- Aksaray Valiliği. (2024, 12 Kasım). *Aksaray türküleri albümü gala programı yapıldı*. <http://www.aksaray.gov.tr/aksaray-turkuleri-albumu-gala-programi-yapildi>
- Aksaray İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü. (2024, 12 Kasım). *Müzik*. <https://aksaray.ktb.gov.tr/TR-360994/muzik.html>
- Aksaray Belediyesi. (2024, 12 Kasım). *Aksaray Belediyesi haber detayları*. <https://www.aksaray.bel.tr/HaberDetay.aspx?icerikId=617>
- RepertuKul. (2024, 12 Kasım). *Türk halk müziği repertuarı*. <https://www.repertukul.com>